

29.9.2016

Ohjausryhmä 10.10.2016

Kainuun sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelun viestintäsuunnitelma

1. Uudistuksen ensimmäinen vaihe

Kainuun alueen viranomaiset, kunnat ja muut keskeiset yhteistyötahot sopivat aloituskokouksessa 20.6.2016 sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelun aloittamisesta ja muutosjohtajan rekrytoinnista. Kesäkuussa 2016 alkanut esivalmisteluvaihe kestää sote-järjestämislain ja maakuntalain voimaantuloon 1.7.2016 saakka.

Tämä viestintäsuunnitelma tukee Kainuun sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelun projektisuunnitelman toteutusta. Käytännön toimenpiteiden osalta suunnitelma kattaa esivalmisteluvaiheen. Suunnitelman alussa esiteltävät peruslinjaukset on kuitenkin tarkoitettu koko Kainuun sote- ja maakuntauudistuksen viestinnän ohjenuoriksi. Suunnittelukauden aikana valmistellaan myös uudistuksen seuraavien vaiheiden (väliaikaishallinto 1.7.2017 – 1.3.2018, maakunnan käynnistymisvaihe 1.3.2018 – 31.12.2018, uuden maakunnan ensimmäinen varsinainen toimintakausi 1.1.2019 alkaen) viestinnän toimenpiteitä.

2. Kainutlaatuiset pääviestit

Viestintäsuunnitelma tukee esivalmistelun projektisuunnitelman toteuttamista, joten muutoksen pääviestit pohjautuvat projektisuunnitelmaan muutosvisioon.

Muutosvisio

KAINUTLAATUISEN PALVELEVA JA ELINVOIMAINEN EDELLÄKÄVIJÄMAAKUNTA

= oma-aloitteinen yhteisvastuu uuden Kainuun maakunnan tulevaisuudesta

Sote- ja maakuntauudistus toteutetaan siten, että Kainuu ottaa yhteistyössä omalle vastuulleen muutokseen sisältyvän päätös- ja kehittämisvallan. Uudistuksen kärki on maakunnan palvelujen ja elinvoiman kehittämisessä. Valmistelussa hyödynnetään Kainuun hallintokokeiluun perustuvaa edelläkävijyyttä ja pidetään huolta siitä, että Kainuu on edelläkävijä myös jatkossa.

Näistä lähtökohdista muodostuu uudistuksen nimi, kainutlaatuinen sote- ja maakuntauudistus. Nimi juontaa juurensa Kainuun maakuntaohjelmasta, jossa todetaan Kainuun olevan maakuntana kainutlaatuinen. Sanaleikin alkuosa kainut merkitsee Kustaa Viikunan mukaan joukkoa johtavan edessäkulkijan ja tienraivaajan käyttämää sauvaa.

29.9.2016

Muutosvisiosta johdetut pääviestit

Teemme yhdessä oman uudistuksemme.

Uudistus on Kainuun tulevaisuuden kannalta välttämätön.

Uudistus on Kainuulle mahdollisuus.

Rakennamme edelläkävijyyttä kainuulaisten parhaaksi.

3. Muutosviestinnän kohderyhmät

Kainutlaatuisten sote- ja maakuntauudistuksen keskeisiä kohderyhmiä esivalmisteluvaiheessa ovat

- muutoksessa olevien organisaatioiden henkilöstö
- Kainuun kuntapäätäjät ja muut muutoksen sidosryhmät
- media ja kainuulaiset julkisten palvelujen käyttäjät

Jokaiselle kohderyhmälle laaditaan oma viestinnän toimenpidesuunnitelma. Siinä määritellään tarkoituksenmukaiset viestintäkanavat ja kohderyhmän kannalta olennaiset sisällöt sekä viestinnän ja vuorovaikutuksen aikataulutus.

4. Muutosviestinnän yleisperiaatteet

Muutosviestinnän periaatteet ja viestinnän keskeiset kohderyhmät ovat pääpiirteissään samoja koko Suomessa, mutta maakuntien erilaisuuden vuoksi alueilla on hieman erilaisia painotuksia.

Avoimuus ja vuorovaikutteisuus

Muutosviestinnän peruseriaate on mahdollisimman avoin työskentelytapa. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että uudistusta johtava ohjausryhmä on linjannut kokoustensa olevan julkisia. Valmistelutyöryhmän ja muiden työryhmien kokousmuistiot ja tiedotteet julkaistaan työryhmäkohtaisesti sovittavalla tavalla muutosviestinnän verkkosivustolla, jonne tehdään myös vuorovaikutteinen usein kysyttyjen kysymysten (UKK-) palsta.

Muutosviestinnälle laaditaan erillinen sosiaalisen median sisältösuunnitelma. Lisäksi viestinnässä käytetään järjestelmällisesti olemassa olevien organisaatioiden some-kanavia. Muutosviestinnän verkkosivustolla voi seurata muutosjohtajan blogia, jota markkinoidaan ja

29.9.2016

tuetaan sosiaalisen median avulla. Myös muut valmisteluryhmän jäsenet voivat kertoa verkkosivustolla valmistelun etenemisestä omasta näkökulmastaan.

Kainuulaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet turvataan. Esivalmistelun aikana kainuulaisten mielipiteitä kuullaan sekä sähköisten kyselyjen avulla että uuden maakunnan strategiaa valmistelevassa muutosfoorumissa. Eri kohderyhmille pyritään järjestämään eri puolilla maakuntaa myös vapaamuotoisia kohtaamistilaisuuksia, joissa kainuulaiset voivat keskustella muutoksen valmistelijoiden kanssa uudistuksesta.

Henkilöstöä koskevien asioiden käsittelyä varten perustetaan yhteistoimintaelin.

Ristiriitaisten tunteiden hyväksyminen

Koska muutos on aina sekä järjen että tunteen kysymys, kainutlaatuisessa muutosviestinnässä kiinnitetään huomiota myös tunteisiin. Viestinnän tavoitteena on ylläpitää muutoksessa henkilöstön turvallisuudentunnetta ja kainuulaisten tulevaisuudenuskoa. Tavoitteena on, että kainuulaiset luottavat muutoksen olevan maakunnan ihmisten etu. Myös muutokseen luonnollisesti kuuluville kielteisille tunteille annetaan sijaa, ja viestinnässä etsitään keinoja erilaisten tunteiden työstämiseen esimerkiksi taiteen keinoin. Muutosvastarinta-sanaa ei käytetä leimakirveenä.

Visuaalisuus ja infoähkyn välttäminen

Kainutlaatuisen sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu tuottaa hyvin paljon asiakirjoja, joista suuri osa julkaistaan verkossa. Valmistelun avoimuudesta huolimatta tieto ei välttämättä kuitenkaan mene perille, jos tiedot löytyvät vain esimerkiksi laajoista asiakirja-aineistoista. Tämän vuoksi tiedon tiivistäminen, havainnollistaminen ja visualisointi ovat ensiarvoisen tärkeitä.

Viestinnän selkeä roolitus

Päävastuu muutosviestinnän sisällöstä on muutosjohtajalla, valmisteluryhmällä ja työryhmillä. Ammattiviestijät vastaavat muutosprosessin viestinnän organisoinnista ja soveltuvin osin käytännön toteutuksesta sekä tukevat tarvittaessa valmisteluun osallistuvia ryhmiä.

Viestintäryhmä laatii valmisteluryhmälle ja työryhmille suositusluontoisen tiedottamisen mallin, jota työryhmien sihteerit ja puheenjohtajat voivat käyttää tukena viestiessään työryhmän käsittelemistä asioista. Malli ohjaa muun muassa mediatiedotteiden ja sisäisten tiedotteiden tekemistä.

Työryhmien sihteerit vastaavat siitä, että työryhmien kokouksessa käsitellyistä, yleisesti kiinnostavista asioista julkaistaan kokouksen jälkeen mediatiedote. He huolehtivat myös

29.9.2016

esivalmisteluorganisaation sisäisestä viestinnästä eli siitä, että tieto kulkee muutosjohtajalle ja valmisteluryhmälle sekä kuntien ja kuntayhtymien luottamushenkilöille ja valtion aluehallinnon organisaatioihin. Sihteerien tehtävänä on myös huolehtia, että valmisteludokumentit arkistoidaan asianmukaisesti.

5. Muutoksessa syntyvän tiedon julkistamisjärjestys

Muutosprosessissa syntyvien asiakirjojen julkistamisjärjestys perustuu yleisiin viestinnän periaatteisiin ja viestinnän pääkohderyhmien huomioimiseen.

a) työryhmien sisäinen ja työryhmien keskinäinen viestintä

- sähköisissä työtiloissa (ekstranet) pidetään valmistelun aikana syntyvät asiakirjat ajan tasalla ja kaikkien työryhmän jäsenten yhtäläisesti saatavissa
- kaikkien työryhmien kaikilla jäsenillä on lukuoikeus toisten työryhmien dokumentteihin, mutta kirjoitusoikeus on vain omassa työryhmätilassa

b) muutosorganisaatioiden henkilöstön tarpeisiin räätälöity täsmätieto

- introissa ja muussa nykyisten organisaatioiden vastuulla olevassa henkilöstöviestinnässä tulkitaan yleistä tietoa muutoksesta oman henkilöstön näkökulmasta: Miten muutos minuun/meihin vaikuttaa? Miten voin osallistua muutoksen suunnitteluun?
- keskeiset tiedotettavat asiat julkaistaan henkilöstölle (esim. introissa) ja kuntajohdolle sekä soten ja liiton luottamushenkilöille (sähköpostissa) ennen julkistamista medialle

c) kaikille yhteinen tieto verkkosivustolla (+ M-Files + some + mediatiedotteet)

- kaikki muutokseen liittyvä julkinen tieto kootaan muutosviestinnän verkkosivustolle, jota markkinoidaan aktiivisesti somessa
- ohjausryhmän, valmisteluryhmän ja muiden työryhmien työn tuloksista tehdään aina tarvittaessa mediatiedote, joka jaetaan yhteisen mediajakelulistan kautta

6. Viestintä osana esivalmistelun organisaatiota

Kainutlaatuudessa sote- ja maakuntauudistuksessa muutosviestintä on olennainen osa uudistusta. Muutosviestinnän tueksi perustetaan erillinen viestintäryhmä, joka koostuu muutoksessa olevien organisaatioiden viestinnän ammattilaisista ja henkilöstön edustajista. Lisäksi Kainuun kuntia pyydetään nimeämään viestinnän yhteyshenkilöt, jotka kutsutaan laajennetun viestintäryhmän kokouksiin vähintään kolme-neljä kertaa vuodessa.

Peruskokoonpanossaan viestintäryhmä kokoontuu samaan tahtiin kuin valmisteluryhmä, eli noin joka toinen viikko. Viestintäryhmä voi järjestää myös työpajoja, joissa keskitytään

29.9.2016

muutosviestinnän keskeisiin teemoihin (esim. verkkosivuston kehittäminen, some, henkilöstöviestinnän toteutustavat jne.)

Viestintäryhmän peruskokoonpano

Heikkinen Tuula, viestintäsihteeri, Kajaanin kaupunki
Karppinen Ulla, viestintäpäällikkö, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Korhonen Arja, verkkotiedottaja, Kainuun liitto (siht.)
Lahti Miia, viestintäasiantuntija, Kainuun ELY
Mattila Harri, muutosjohtaja, Kainuun sote- ja maakuntauudistus
Mäntymäki Eeva, viestintäpäällikkö, Kainuun sote ja Kainuun liitto (pj)
Parviainen Anssi, pelastusjohtaja,
Pitkänen Outi, johtava asiantuntija, Kainuun ELY (vpj)
Pyylampi Ville, verkkotiedottaja, Kainuun sote
Sirviö Pirjo, markkinointisihteeri, Kainuun liitto
Tuovila Hannele (Pardia); varajäsen Soldatkin Päivi (JHL)
Törrö Tiina, TEHY; varajäsen Karppinen Eija (Super)
Veijola Tiina, johtaja, Kainuun TE-toimisto

Laajennettuun viestintäryhmään kuuluvat lisäksi kuntien viestinnän yhteyshenkilöt.

Viestintäryhmän tehtävät

Viestintäryhmän tehtävänä on valmistella valmisteluryhmälle keskeiset viestinnän linjaukset ja antaa suosituksia käytettävistä viestintäteknologioista. Viestintäpäälliköllä on oikeus olla läsnä valmistelua koordinoivan muutostiimin kokouksissa, ja viestintäryhmällä on valmius reagoida tarvittaessa nopeasti havaittuihin ongelmiin.

Viestintäryhmän toinen keskeinen tehtävä on koordinoida eri organisaatioiden muutosviestinnän työnjakoa niin, että resursseja käytetään tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti. Työryhmän jäsenet myös suunnittelevat ja toteuttavat käytännössä muutosviestintää ohjaus- ja valmisteluryhmän sekä eri työryhmien tarpeisiin.

Ryhmän tehtäviin kuuluu perehtyminen muutoksessa olevien organisaatioiden viestintäkulttuureihin ja viestinnän resursseihin ja selvittää resurssien yhteiskäytön mahdollisuuksia. Viestintätyöryhmä valmistelee myös uuden Kainuun maakunnan verkkosivustoratkaisua ja pohjustaa uuden Kainuun maakunnan brändityötä.

29.9.2016

Kaavio 1: Viestintää koordinoiva viestintäryhmä on luonteeltaan operatiivinen asiantuntijatyöryhmä, joka toimii muutostohtorin ja valmisteluryhmän ohjauksessa.

